

CRUCIALE PARLEMENTSVERKIEZINGEN IN PORTUGAL

De Portugezen staan voor keiharde tijden

De stem die de Portugezen zondag uitbrengen, is niet alleen belangrijk voor hun toekomst maar ook voor die van de andere eurolanden. 'Een duidelijk signaal is broodnodig.'

ANNELIEN DE GREEF

BRUSSEL | Niet alleen de Portugezen zullen zondagavond vol spanning de eerste verkiezingsresultaten afwachten. Heel Europa kijkt mee. Want sinds Portugal met het bankroet flirtte en na Griekenland en Ierland om noodhulp moest vragen, blijft het land een speelbal van de financiële markten. Of hoe de verkiezingen niet alleen cruciaal zijn voor Portugal, maar ook voor de euro. Eind maart gooide de socialistische premier José Socrates de handdoek in de ring, nadat een nieuw besparingsplan waar hij zijn lot aan had verbonden, door de oppositie unaniem naar de prullenmand werd verwezen. Het land zat al in slechte papieren, maar de politieke impasse zorgde ervoor dat Lissabon niet meer zonder Europese hulp kon. De Portugese crisis snijdt hard. De werkloosheid piekt, en vooral jongeren zijn het slachtoffer. Het ergste moet bovendien nog komen. Om de Europese lening van 78 miljard euro terug te kunnen betalen, zal de broekriem stevig aangehaald moeten worden. Veelzeggend is misschien wel het feit dat heel wat Braziliaanse immigranten inmiddels hun koffers pakken en terugkeren naar hun thuisland, waar ze nu voor het eerst meer toekomst zien dan in Portugal. De gewezen Braziliaanse president Luiz Inacio Lula da Silva reisde eerder dit jaar nog naar Portugal af met zijn opvolg-

ster Dilma Rousseff voor diens eerste Europese staatsbezoek. De twee boden de gewezen kolonistator meteen alle hulp aan. Als symbool kon het tellen.

Strijd der titanen

Het wordt zondag alvast een strijd der titanen. De belangrijkste uitdager van José Socrates (PS) is Pedro Passos Coelho van de Partido Social Democrata (PSD), in tegenstelling tot wat haar naam doet vermoeden de centrumrechtse partij van het land. Het is ook de partij van Europees Commissievoorzitter José Manuel Barroso.

Uit een opiniepeiling van de Portugese krant *Publico* bleek gisteren dat de PDS mogelijk de grootste partij wordt, met 36,5 procent van de stemmen. De socialisten stranden op de tweede plaats met 31,1 procent, gevolgd door de rechtse CDS-PP met 11,6 procent.

'Dit zijn cruciale verkiezingen', vertelt de gerenommeerde Portugese analist Antonio Costa Pinto aan de telefoon vanuit Lissabon. 'De voorbije jaren was er een minderheidsregering aan de macht. Het ziet er nu naar uit dat een centrumrechtse coalitie misschien wel een meerderheid haalt, waardoor Portugal stabiel kan worden.'

De woelige financiële markten willen maar één ding: een duidelijk signaal van de kiezer, met uitgesproken winnaars en verlie-

Pedro Passos Coelho, leider van de centrumrechtse partij PSD, wordt in Porto op de schouders getild. © epa

Een stabiele regering is noodzakelijk om het Europese noodplan te kunnen uitvoeren

zers. 'Dat is heel belangrijk om de nodige besparingen door te kunnen voeren. Vergeet niet: de Portugezen hebben al gevoeld dat de belastingen wat stegen, maar meer dan 80 procent van de maatregelen moeten eigenlijk nog genomen worden. Een stabiele regering is dus broodnodig,' aldus

Costa Pinto.

De twee centrumrechtse partijen lieten al weten dat ze sowieso geen brede coalitie zouden vormen met de socialisten als Socrates partijvoorzitter bleef. Costa Pinto: 'Het probleem van de socialisten is dat ze aan de linkerkant geen coalitie kunnen vormen.

Met de communisten regeren is onmogelijk. Ze zijn trouwens tegen het reddingsplan.'

Socrates hield ondanks de crisis relatief goed stand. 'Enerzijds heeft het feit dat de oppositie zijn besparingsplan afschoot, kwaad bloed gezet bij heel wat mensen. Daarnaast kon hij in de campagne zijn rivaal afschilderen als de man die de sociale zekerheid zou uitkleeden en te drastische zou gaan besparen.'

Terwijl Passos Coelho aanvankelijk traag op gang kwam, loopt zijn campagne beter nu hij niet meer te veel over zijn programma praat, maar vooral op de persoon van Socrates speelt.

Wie het zondag ook haalt, voor de gewone Portugees zijn de verkiezingen niet meer dan het begin van een keiharde periode.

POSTUUM

JACK KEVORKIAN,
euthanasie-arts

Dr. Death overleden

Jack Kevorkian. © afp

DETROIT (AP, REUTERS) | Jack Kevorkian, de gepensioneerde Amerikaanse arts die volgens eigen zeggen minstens 130 ongeneeslijk zieke mensen hielp zelf

een einde aan hun leven te maken en daarvoor in de gevangenis belandde, is vrijdag na een korte ziekte in een ziekenhuis bij Detroit overleden. Hij was 83.

Kevorkian lag sinds vorige maand in het ziekenhuis met longontsteking en nierproblemen. Volgens zijn vriend en advocaat Mayer Morganroth is hij vermoedelijk aan een longembolie overleden, al was de precieze doodsoorzaak nog niet bekend. Kevorkian had eerder zelf gezegd dat hij zichzelf geen kandidaat achtte om hulp bij zelfdoding te ontvangen.

Kevorkian, die de bijnaam Dr. Death kreeg, kwam in 1990 in het nieuws toen hij een Alzheimerpa-

tiënt met behulp van een zelfgebouwde 'zelfmoordmachine' in zijn roestige Volkswagenbusje een dodelijke injectie toediende. De 'Mercitron' kostte dertig dollar en bestond uit flesjes, chemicaliën en buisjes om daarmee een cocktail van dodelijke medicijnen in te spuiten.

Bijna tien jaar ontsnapte hij aan pogingen van de autoriteiten om hem te stoppen. Pas nadat in Michigan een wet tegen hulp bij zelfdoding was aangenomen, had een rechtszaak tegen Kevorkian succes. Hij werd in 1999 veroordeeld wegens doodslag op Thomas Youk. Kevorkian had zichzelf gefilmd hoe hij de ongeneeslijk zieke man een dodelijke injectie gaf.

De film werd in de hele VS op de televisie getoond. Hij verloor toen ook zijn vergunning om als arts te werken. Kevorkian kwam in 2007 uit de gevangenis, na acht jaar te hebben gezeten.

Door het optreden van Kevorkian kwam het thema medische hulp bij zelfdoding op de publieke agenda. Toch resulteerde dit maar in een paar Amerikaanse staten in legalisering. In een televisie-interview in 2005 in de gevangenis zei Kevorkian 'een beetje' spijt te hebben van zijn acties. 'Het was teleurstellend omdat het voor niets bleek te zijn. En mijn enige spijt is dat ik het niet via het juridische systeem heb gedaan, via wetgeving.'